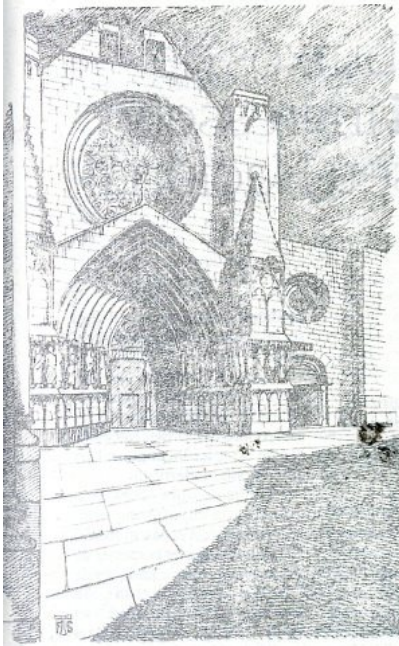
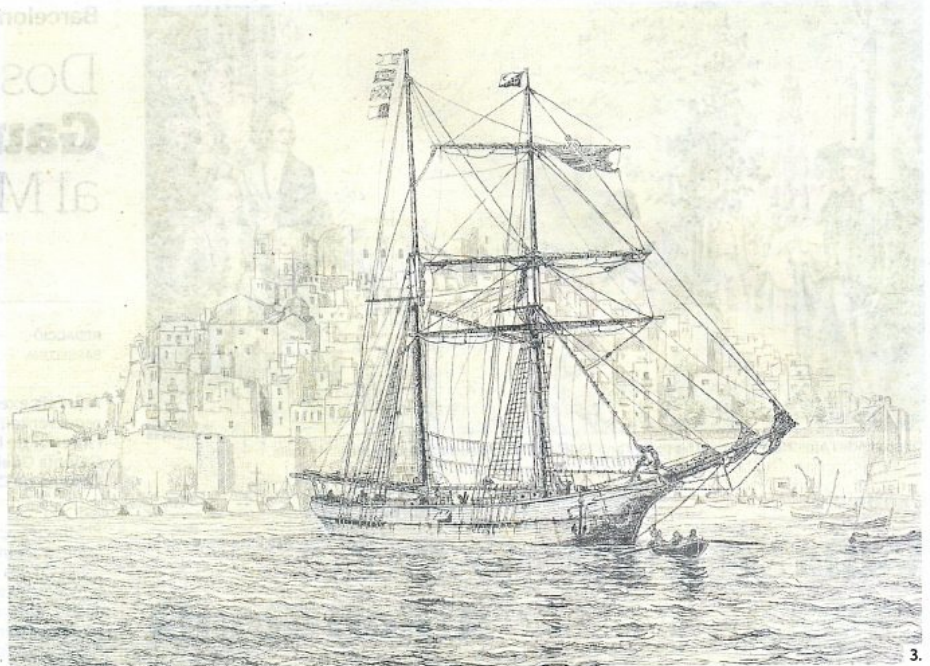

2.

3.

Hermano lobo. I sota el pseudònim, els seus escrits tenien molta càrrega crítica. «Sobretot feia referència al mal ús que es feia de l'aigua de l'Ebre. Començava que moltes cases no en tenien d'aigua corrent. Això em va cridar molt l'atenció perquè ell no entenien com tenint el riu no s'aprofités en aquest sentit, així com per rentar els carrers, dels que també denunciava que no hi havia higiene, especialment al carrer Cervantes. Unes vegades era crític, altres, irònic i fou una de les primeres persones a parlar de les possibilitats turístiques de l'Illa de Buda», assenyalava el comissari. Així mateix, escrivia a la revista 'La Zuda' i al setmanari 'La Voz del Bajo Ebro'.

Més enllà de la seva feina de periodista, Forteza era un llibreter de referència, «a qui preguntar cada diada de Sant Jordi sobre els llibres més venuts». Fou l'any 59 quan es va instal·lar a Tarragona arran del seu casament amb la filla del poeta Juan Antonio Guardias. «En un principi la llibreria estava a la plaça de la Font, encara que després es va traslladar a la Rambla. Posteriorment es va obrir la galeria, que portava el Tomàs, ja que quan va arribar a Tarragona, ell ja tenia tota una formació. És important destacar que a Tortosa havia treballat molt en la creació del Círculo artístic, primera institució que neix allà després de la guerra i per la qual van passar artistes de tot el territori, a més de treballar per la figura del pintor tortosí Gimeno».

És al soterrani de la galeria des d'on Forteza promocionà la cultura del territori. «Era la més impor-

tant de Tarragona, visitada per les personalitats del moment, artístiques, acadèmiques, institucionals i religioses», revela aquest professor jubilat, especialitzat en l'art del segle XX, en els artistes tarragonins.

Aquesta intensa activitat de Forteza es reflecteix a la mostra. Així, presideixen la sala imatges d'ell navegant, de la llibreria o vivint un dia de Sant Jordi. Però també obres d'autors en els quals va creure com ara *Estilita*, escultura de Lluís M. Saumells, *Figura femenina*, de Salvador Martorell o la pintura d'oli sobre tela *Gerro amb cards*, d'Esteban Durán Arasa, per citar només algunes. Una vitrina llueix un manuscrit de pròpia mà

«A casa seva es va fer la primera reunió per començar a parlar d'una universitat tarragonina»

de l'activista cultural, amb una lletra clara i arrodonida juntament amb la convocatòria d'algunes exposicions que va organitzar. «Era una època difícil per la qual cosa els artistes creaven grups com el Cercle Jaume Hugué, de Valls; Un Nus; el Grup ARA (Artistes Reusencs Actuals) o el Cercle Pere Johan. I totes les tendències i expressions es van veure representades a la seva galeria».

Era un gestor cultural que ja va albirar l'arribada de la URV, «la primera reunió es va fer a casa seva, on es començava a parlar de la necessitat d'una universitat a Tarragona», conclou Salcedo.

4.

5.

6.

1. 'La Punta de la Móra', 1954 (Col·lecció Manuel Allué); 2. 'La Catedral de Tarragona' 1955. Il·lustració gravada de Forteza per a una felicitació de Nadal (Col·lecció Mercè Forteza). 3. 'La Goleta de velatxo Vent de Dalt', 1975 (Col·lecció Ximo Navasa); 4. El comissari Antonio Salcedo Miliani; 5. Forteza (esquerra) i un amic navegant pel riu Ebre, 1950; 6. Vista de l'exposició al Museu d'Art Modern. FOTOS: PERE FERRÉ